

Assignatura:	Abordatge de la sexualitat en infermeria		
Tipus: Optativa			Codi: 242111
Crèdits: 3	Teòrics: 1,5	Seminaris/Laboratori: 1,5	
Departament: Infermeria de Salut Pública, Salut mental i Maternoinfantil			
Any acadèmic: 2009 - 2010			
Coordinadora: Helena Viñas			
Professores: Helena Viñas i Maria Honrubia			
Idioma: Català/Castellà			

Objectius:

En finalitzar l'assignatura l'estudiant estarà capacitat per:

- Identificar la vivència de la sexualitat de les persones en situació de salut i de malaltia.
- Analitzar els factors fisiològics, psicològics i socials que intervenen en la resposta sexual.
- Identificar els diferents trastorns sexuals que alteren la vivència de la sexualitat.
- Planificar les accions encaminades a la promoció de conductes sexuals saludables i a la prevenció i rehabilitació de trastorns sexuals.

Temari:**Unitat d'aprenentatge I: salut i sexualitat****Tema 1.- Aspectes bàsics de la salut sexual**

- Concepte de salut sexual. Promoció de la salut sexual.
- Comportaments de risc i sexualitat.
- Abordatge interdisciplinari de la salut sexual.

Tema 2.- Psicofisiologia de la sexualitat

- Fisiologia de la Resposta Sexual Humana.
- Models del cicle de Resposta Sexual.
- Factors psicològics i socioculturals que influeixen en l'activitat sexual.
- Educació sanitària.

Unitat d'aprenentatge II: trastorns en la vivència de la sexualitat

Tema 3.- Alteracions en la Resposta Sexual

- Alteracions en la resposta sexual femenina.
- Alteracions en la resposta sexual masculina.
- Orientació terapèutica i educació sanitària.

Tema 4.- Problemes de salut i sexualitat.

- Malalties cròniques i sexualitat.
- Discapacitats físiques i sexualitat.
- Discapacitats psíquiques i sexualitat.
- Parafílies i addicció al sexe.
- Atenció d'infermeria.

Unitat d'aprenentatge III: variacions en l'expressió de la sexualitat

Tema 5.- El comerç del sexe

- El sexe de consum. La pornografia.
- Els mitjans de comunicació i la sexualitat.
- La Prostitució.
- Educació sanitària.

Tema 6.- Víctimes del sexe

- La Violència Sexual. Els maltractaments.
- La Violació.
- Els abusos sexuals. L'assetjament sexual.
- Atenció d'Infermeria.

Tema 7.- Sexualitat i realitat virtual

- Les relacions per via telefònica. Party Line.
- El sexe per internet. Els xats i les relacions sexuals.

Activitats:

- Activitat aprenentatge autònom: Anàlisi de documents, altres fonts d'informació. Elaboració i actualització de la carpeta d'aprenentatge.
- Activitat no presencial: Visites a Institucions, ONG, associacions, comerços, biblioteques,... per consultar informació relacionada amb aspectes concrets dels temes del programa. Realització d'un treball de camp realitzat en grup. El treball es centrarà bàsicament en l'anàlisi d'un cas clínic.
- Activitat presencial: Formació de grups de treball per fomentar el treball col·laboratiu. Exposició a classe del treball de camp realitzat en grup. Projectió de vídeos. Exposició en comú i conclusions.

Crèdits:

Activitat presencial.....	1,5 crèdits
Activitat no presencial i aprenentatge autònom.....	1,5 crèdits

Metodologia:

Docència i aprenentatge:

La metodologia es basa en el treball col·laboratiu i individual. S'estructura en la carpeta d'aprenentatge, que inclou totes aquelles evidències del procés d'aprenentatge realitzat per l'estudiant. Es realitzaran durant el període docent:

- Sessions expositives i participatives.
- Tallers pràctics.
- Tutories als estudiants per a realitzar el seguiment del procés d'aprenentatge.

Avaluació:

- 20% : Assistència i participació en les diverses activitats individuals i en grup programades durant el semestre.
- 40%:Realització i exposició del treball en grup (20% escrit 20% exposició a classe).
- 40%: Lliurament periòdic de la carpeta d'aprenentatge.

Es requereix assolir el 50% en cadascun dels apartats de l'avaluació per superar l'assignatura.

Recomanacions:

Per seguir amb aprofitament l'assignatura és convenient:

- 1.- Estar cursant el Pràcticum Hospitalari o el Pràcticum Comunitari.

Bibliografia de consulta:

Arrubarrena M.I, De Pul J, Torres B. El maltrato infantil: detección, notificación, investigación y evaluación. Ministerio de Asuntos Sociales, 2ª edic. Madrid: 1996

Asociación Americana de Psiquiatría. DSM IV Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. 4ª ed. Masson, 1995.

Ballester, R. Gil, M.D. La prostitucion masculina. Valencia: Promolibro, 1996.

Bandera, M. 39 veces la primera vez. Barcelona: DVD.SA., 1999.

Cabello F. Sexualidad y discapacidad física. Cuadernos de Sexología. Barcelona: Institut de Sexologia de Barcelona, 1996.

Cabello F, Lucas M. Manual médico de terapia sexual. Madrid: Psimática, 2002.

Calvo M. Trampas y claves sexuales. 3ª ed. Barcelona: Icària, 2000.

Campo del A, López, F. Prevención de los abusos sexuales a menores. Guía Didáctica Infantil, Primaria y Secundaria. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociels. Salamanca: Amarú, 1997.

Carpintero E, López J. Como documentarse en sexología. Salamanca: Amarú, 1994.

Curcoll LI, Vidal J. Sexualidad y lesión medular. Blocs nº 3. Barcelona: Fundació Institut Guttman, 1995.

Fuertes A, López F. Aproximaciones al estudio de la sexualidad. Salamanca: Amarú, 1997.

Glover J. Human sexuality in nursing care. Edit.Croom Holm Great Britain, 1984.

Gómez J (editor). Avances en sexologia. Bilbao: Universidad Pais Vasco, 1997.

Hite S. El informe Hite. Edit. Barcelona: Plaza i Janés, 1991.

Instituto Nacional de Servicios Sociales. Ministerio de Asuntos Sociales. Sexualidad en personas con minusvalía psíquica. Madrid: 1993.

- June M.** Nuevo informe Kinsey. Paidós, 1992.
- Kaplan H.** La nueva terapia sexual. Madrid: Alianza, 1986.
- Labrador F y otros.** Guía de la sexualidad. Madrid: Espasa Calpe, 1995.
- Labrador F.** Disfunciones sexuales. Madrid: Fundación Universidad Empresa, 1994.
- Llauradó R y otros.** Conducta Sexual Humana. Alas, 1993.
- Masters W , Johnson V.** Respuesta Sexual Humana. Buenos Aires: Interamericana, 1976.
- Masters W , Johnson V.** Incompatibilidad Sexual Humana. Buenos Aires: Intermédica, 1981.
- Masters W., Johnson,V.** Manual de sexualidad humana. Pirámide, Madrid 1982.
- Morris J.** Capaces de vivir. Experiencias de mujeres con lesión medular. Blocs nº 2. Barcelona: Fundació Institut Guttman, 1992.
- Olazábal JC y otros.** Manual de sexualidad en Atención Primaria. Salamanca: Amarú, 1990.
- OMS.** Manual de sexología per a professionals de la salut. Butlletí d'Educació sexual nº 9. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1995.
- Sanz F.** Psicoerotismo femenino y masculino. 3ª ed. Barcelona: Kairós, 1997.
- Soulier B.** Los discapacitados y la sexualidad. Barcelona: Herder, 1995.
- Usieto R, Bayés R, Sastre J. i altres.** El sida hoy: análisis y perspectivas.indicadores preventivos y sociales. Madrid: Cesa, 1997
- Webbs C.** Sexuality nursing and health. Edit.John Wile and Sons. Great Britain, 1985.